

DUMINICA A 6-A DUPĂ PAȘTI

A orbului din naștere

APOSTOL. FAPTE 16,16-34; 26,12-20

În zilele acelea, când ne duceam noi, apostolii, la rugăciune, ne-a întâmpinat o slujnică, care avea duh pitonicesc și care aducea mult câștig stăpânilor ei, ghicind. Aceasta, ținându-se după Pavel și după noi, striga zicând: Acești oameni sunt robi ai Dumnezeului celui Preaînalt, care vă vestesc vouă calea mântuirii. Și aceasta o făcea timp de multe zile. Iar Pavel, mâniindu-se și întorcându-se, a zis duhului: În numele lui Iisus Hristos îți poruncesc să ieși din ea. Și în acel ceas a ieșit. Și stăpânii ei, văzând că s-a dus nădejdea câștigului lor, au pus mâna pe Pavel și pe Sila și i-au dus în piață înaintea dregătorilor. Și, ducându-i la judecători, au zis: Acești oameni, care sunt iudei, tulbură cetatea noastră și vestesc obiceiuri care nouă nu ne este îngăduit să le primim, nici să le facem, fiindcă suntem romani. Atunci s-a ridicat și mulțimea împotriva lor. Iar judecătorii, rupându-le hainele, au poruncit să-i bată cu vergi. Și, după ce le-au dat multe lovituri, i-au aruncat în temniță, poruncind temnicerului să-i păzească cu grijă. Acesta, primind o asemenea poruncă, i-a băgat în fundul temniței și le-a strâns picioarele în butuci; iar la miezul nopții, Pavel și Sila, rugându-se, laudau pe Dumnezeu în cântări, iar cei ce erau în temniță îi ascultau. Și deodată s-a făcut cutremur mare, încât s-au zguduit temeliiile temniței și îndată s-au deschis toate ușile și legăturile tuturor s-au dezlegat. Iar temnicerul, deșteptându-se și văzând deschise ușile temniței, scoțând sabia, voia să se omoare, socotind că cei închiși au fugit. Iar Pavel a strigat cu glas mare, zicând: Să nu-ți faci niciun rău, că toți suntem aici. Iar el, cerând lumină, s-a repezit înăuntru și, tremurând de spaimă, a căzut înaintea lui Pavel și a lui Sila; și scoțându-i afară (după ce pe ceilalți i-a zăvorât la loc), le-a zis: Domnilor, ce trebuie să fac pentru a

mă mântui? Iar ei au zis: Crede în Domnul Iisus și te vei mântui tu și casa ta. Atunci i-au grăit lui cuvântul lui Dumnezeu, lui și tuturor celor din casa lui. Iar el, luându-i la sine în acel ceas al nopții, a spălat rănile lor și s-a botezat el și toți ai lui îndată. Și, ducându-i în casă, a pus masa și s-a veselit cu toată casa, crezând în Dumnezeu.

*

În zilele acelea, Agripa a zis către Pavel: Îți este îngăduit să vorbești pentru tine. Atunci Pavel, întinzând mâna, se apăra: Mergând la Damasc, cu putere și cu însărcinare de la arhierii, am văzut, o, rege, la amiază, în calea mea, o lumină din cer, mai puternică decât strălucirea soarelui, strălucind împrejurul meu și a celor ce mergeau împreună cu mine. Și noi toți, căzând la pământ, eu am auzit un glas care-mi zicea în limba evreiască: Saule, Saule, de ce Mă prigonești? Greu îți este să lovești în țepușă cu piciorul. Iar eu am zis: Cine ești, Doamne? Iar Domnul a zis: Eu sunt Iisus, pe Care tu Îl prigonești. Dar scoală-te și stai pe picioarele tale. Căci spre aceasta M-am arătat ție: ca să te rânduiesc slujitor și martor, și al celor ce ai văzut, și al celor întru care Mă voi arăta ție. Alegându-te pe tine din popor și din neamurile la care te trimit, să le deschizi ochii, ca să se întoarcă de la întuneric la lumină și de la stăpânirea lui satan la Dumnezeu, ca să ia iertarea păcatelor și parte cu cei ce s-au sfințit prin credința în Mine. Drept aceea, rege Agripa, n-am fost neascultător cereștii arătări; ci mai întâi celor din Damasc și din Ierusalim, și din toată țara Iudeii, și neamurilor le-am vestit să se pocăiască și să se întoarcă la Dumnezeu, făcând lucruri vrednice de pocăință.

EVANGHELIE. IOAN 9, 1-38; 10,1-9

În vremea aceea, trecând Iisus, a văzut pe un om orb din naștere. Și ucenicii Lui L-au întrebat, zicând: Învățătorule, cine a păcătuit, acesta sau părinții lui, de s-a născut orb? Iisus a răspuns: Nici acesta n-a păcătuit, nici părinții lui, ci ca să se arate în el lucrările Celui Care M-a trimis pe Mine; căci vine noaptea, când nimeni nu poate să lucreze. Atât cât sunt în lume, Eu sunt Lumina lumii. Acestea zicând, a scuipat jos și a făcut tină din scuipat și a uns cu tină ochii orbului. Apoi i-a zis: Mergi de te spală în scaldătoarea Siloamului, care se tâlcuiește: trimis. Deci s-a dus și s-a spălat și a venit văzând. Iar vecinii și cei ce-l văzuseră mai înainte că era orb ziceau: Nu este acesta cel ce ședea și cerșea? Unii ziceau: El este. Alții ziceau: Nu este el, ci seamănă cu el. Dar acela zicea: Eu sunt. Deci îi ziceau: Cum ți s-au deschis ochii? Acela a răspuns: Omul Care Se numește Iisus a făcut tină, a uns ochii mei și mi-a zis: Mergi la scaldătoarea Siloamului și te spală. Deci, ducându-mă și spălându-mă, am văzut. Zis-au lui: Unde este Acela? Și el a zis: Nu știu. L-au dus la farisei pe cel ce fusese oarecând orb. Și era sâmbătă în ziua în care Iisus a făcut tină și i-a deschis ochii. Deci, iarăși îl întrebau și fariseii cum a văzut. Iar el le-a zis: Tină a pus pe ochii mei și m-am spălat și văd. Însă unii dintre farisei ziceau: Acest Om nu este de la Dumnezeu, fiindcă nu ține sâmbăta. Iar alții ziceau: Cum poate un om păcătos să facă asemenea minuni? Și era dezbinare între ei. Au zis, deci, orbului iarăși: Dar tu ce zici despre El, că ți-a deschis ochii? Iar el a zis că Proroc este. Dar iudeii n-au crezut despre el că era orb și a văzut, până ce n-au chemat pe părinții celui ce vedea. Și i-au întrebat, zicând: Acesta este fiul vostru, despre care ziceți că s-a născut orb? Deci cum vede el acum? Au răspuns, însă, părinții lui și au zis: Știm că acesta este fiul nostru și că s-a născut orb; dar cum vede el acum, noi nu știm; sau Cine i-a deschis ochii lui, noi nu știm. Întrebați-l pe el; este în vârstă; va vorbi singur despre sine. Acestea le-au spus părinții lui pentru că se temeau de iudei. Căci iudeii puseseră acum la cale ca, dacă cineva va mărturisi că El este Hristos, să fie dat afară din sinagogă. De aceea au zis părinții lui: Este în vârstă; întrebați-l pe el. Deci au chemat a doua oară pe omul care fusese orb și i-au zis: Dă slavă lui Dumnezeu. Noi știm că Omul acesta este păcătos. A răspuns deci acela: Dacă este păcătos, nu știu. Un lu-

Vindecarea orbului. 1594, Baltimore Museum

cru știu că, fiind orb, acum văd. Deci i-au zis: Ce ți-a făcut? Cum ți-a deschis ochii? Le-a răspuns: V-am spus acum și n-ați auzit? De ce voiți să auziți iarăși? Nu cumva voiți și voi să vă faceți ucenici ai Lui? Și l-au ocărât și i-au zis: Tu ești ucenic al Aceluia, iar noi suntem ucenici ai lui Moise. Noi știm că Dumnezeu a vorbit cu Moise, dar pe Acesta nu-L știm de unde este. A răspuns omul și le-a zis: Tocmai în aceasta stă minunea: că voi nu știți de unde este, iar El mi-a deschis ochii. Și noi știm că Dumnezeu nu-i ascultă pe păcătoși; dar, dacă este cineva cinstitor de Dumnezeu și face voia Lui, pe acela îl ascultă. Din veac nu s-a auzit să fi deschis cineva ochii unui orb din naștere. Dacă n-ar fi Acesta de la Dumnezeu, n-ar putea să facă nimic. Au răspuns și i-au zis: În păcate te-ai născut tot și tu ne înveți pe noi? Și l-au dat afară. A auzit Iisus că l-au dat afară și, găsindu-l, l-a întrebat: Crezi tu în Fiul lui Dumnezeu? El a răspuns și a zis: Dar cine este, Doamne, ca să cred în El? Și a zis Iisus: L-ai și văzut! Cel ce vorbește cu tine, Acela este. Iar el a grăit: Cred, Doamne! și s-a închinat Lui.

*

Zis-a Domnul către iudeii care veniseră la El: Adevărat, adevărat zic vouă: Cel ce nu intră pe ușă în staulul oilor, ci sare pe alături, acela este fur și tâlhar. Iar

cel ce intră pe ușă este păstorul oilor. Acestuia portarul îi deschide și oile ascultă de glasul lui, și oile sale le cheamă pe nume și le mână afară. Și când le scoate afară pe toate ale sale, merge înaintea lor, și oile merg după el, căci cunosc glasul lui. Iar după un străin ele nu vor merge, ci vor fugi de el, pentru că nu cunosc glasul străinilor. Această pildă le-a spus-o Iisus, dar

ei n-au înțeles ce înseamnă cuvintele Lui. A zis deci iarăși Iisus: Adevărat, adevărat zic vouă: Eu sunt ușa oilor. Toți câți au venit mai înainte de Mine sunt furi și tâlhari, iar oile nu i-au ascultat. Eu sunt ușa: De va intra cineva prin Mine, se va mântui; și va intra și va ieși și pășune va afla.

TÂLCUIRI

Iată tragicul situației. Orbul căpăta vederea, iar fariseilor li se întunecau ochii de mânie asupra lui și a lui Iisus. Un duh rău îi ținea de inimă ca să nu recunoască pe Iisus și să se lumineze și ochii sufletelor.

„Și l-au ocărât (fariseii pe orbul din naștere) și i-au zis: Tu ești ucenic al Aceluia, iar noi suntem ucenici ai lui Moise. Noi știm că Dumnezeu a vorbit lui Moise, iar pe Acesta nu-L știm de unde este” (Ioan 9, 28-29)

La această sucită întorsătură de minte, pe care-o fac prejudecățile în capul fariseilor, și care-i oprește de-a ști pe Iisus că de unde este, omul care a căpătat vederea trupească, prin mărturisire capătă și vederea sufletească. Astfel auzim din gura lui una dintre cele mai frumoase mărturisiri: „Aceasta e minunea, că voi nu știți de unde este, iar El mi-a deschis ochii. Știm că Dumnezeu pe păcătoși nu-i ascultă, ci, de este cineva cinstitor de Dumnezeu, și face voia Lui, pe acela îl

ascultă. Din veac nu s-a auzit ca cineva să fi deschis ochii celui născut orb. De n-ar fi acesta de la Dumnezeu, n-ar fi putut face nimic”.

Asta era credința: tare ca muntele, a acestui nou misionar al lui Iisus. Deci fariseii, văzând că nu pot isprăvi nimic cu el, l-au ocărât: că păcătos fiind îi învață pe ei – dreptii – tainele lui Dumnezeu, și l-au dat afară.

Iată tragicul situației. Orbul căpăta vederea, iar fariseilor li se întunecau ochii de mânie asupra lui și a lui Iisus. Un duh rău îi ținea de inimă ca să nu recunoască pe Iisus și să se lumineze și ochii sufletelor. Iisus a tămăduit orbia ochilor, dar n-a putut tămădui orbia răutății. Orbii răutății nu are leac, dar... are pe-deapsă.

Părintele Arsenie Boca, Cuvinte vii,
Ed. Charisma, Deva, 2006, p. 95

CUVÂNT DE LA PĂRINȚI

La ochii sufletului fiind orbit, la Tine Hristoase vin, ca și orbul cel din naștere cu pocăință strigând către Tine: „Tu, celor din întuneric ești Lumina cea prealuminoasă!”.

Domnul Hristos S-a înfățișat pe Sine ca lumină. Câți oameni din cei ce se gândesc la Domnul nostru Iisus Hristos, Îl au pe El ca lumină? Domnul nostru Iisus Hristos a spus despre Sine: „Eu sunt Lumina lumii. Cel ce Mă urmează nu va umbla în întuneric” (Ioan 8, 12). Câți dintre cei care Îl cred pe Mântuitorul nostru Iisus Hristos ca Lumina lumii, Îl și simt ca Lumina lumii, Îl și au ca Lumina lumii, ca Lumina lor? Și dacă gândindu-ne la Domnul nostru Iisus Hristos nu rămânem uimiți de minunile Lui, așa cum uimiți au rămas cei ce au văzut minunile, înseamnă că nu avem

destulă vedere sufletească, nu avem destulă lumină. Și atunci, e firesc să zicem: „La ochii sufletului fiind orbit, la Tine Hristoase vin, ca și orbul cel din naștere cu pocăință strigând către Tine: Tu, celor din întuneric ești Lumina cea prealuminoasă!”.

De ce cu pocăință? Pentru că recunoaștem pricinile întunecării noastre și știm că prin pocăință se realizează lumina și de aceea zicem: „Cu pocăință strig către Tine: Tu, celor din întuneric, ești Lumina cea prea luminoasă!”. Dar dacă eu nu Te văd ca lumină, înseamnă că eu sunt în întuneric.

Părintele Teofil Părăian, Lumini de gând,
Editura Antim, 1997, pp. 181-182

FRAGMENTE DIN SINAXAR

Panegiric la sărbătoarea Sfinților Împărați Constantin și Elena

În miezul primăverii, Dumnezeu a rânduit ca Biserica să prăznuiască pe cele două mlădițe pline de seva Duhului, pe mărgăritarele Bisericii, pe luminătorii și risipitorii păgânătății, pe cei întocmai cu Apostolii cinstiți și laudați, pe Sfinții Împărați Constantin și mama sa, Elena. Prin acești sfinți a lucrat Dumnezeu în lume, slăbind păgânismul și întărind credința creștină.

În numele Tatălui și al Fiului și al Sfântului Duh,

„Pentru că oricine este născut din Dumnezeu biruiește lumea și aceasta este biruința care a biruit lumea: credința noastră. Cine este cel ce biruiește lumea, dacă nu cel ce crede că Iisus este Fiul lui Dumnezeu?” (I Ioan 5,4-5)

În miezul primăverii, Dumnezeu a rânduit ca Biserica să prăznuiască pe cele două mlădițe pline de seva Duhului, pe mărgăritarele Bisericii, pe luminătorii și risipitorii păgânătății, pe cei întocmai cu Apostolii cinstiți și laudați, pe Sfinții Împărați Constantin și mama sa, Elena. Prin acești sfinți a lucrat Dumnezeu în lume, slăbind păgânismul și întărind credința creștină.

Sfântul Constantin, basileu roman între anii 306-337, s-a născut la Naissus (astăzi orașul Niș din Serbia), ca fiu al binecredincioasei Elena și al generalului Constanțiu Chlor, care ajunsese Caesar al părții de vest a Imperiului Roman (293-305). După moartea tatălui său, Constanțiu I (25 iulie 306), Sfântul Constantin este proclamat împărat al ținuturilor Galia, Spania și Britania, avându-i coregenți la domnie pe Maximian și pe fiul acestuia, Maxențiu. În anul 311 se aliază cu cumnatul său, Licinius, noul august în Orient după moartea lui Galeriu, și luptă împotriva lui Maxențiu, pe care îl învinge în lupta de la Podul Vulturului.

Victoria împotriva lui Maxențiu, atribuită ajutorului dat de „Dumnezeul creștinilor”, va decide definitiv eliberarea creștinismului de persecuția romană. Potrivit istoricului Lactanțiu în *De mortibus persecutorum* (Despre moartea persecutorilor), împăratului Constantin, în noaptea dinaintea luptei cu Maxențiu, i s-a descoperit în vis că va fi învingător, dacă va însemna pe scuturile ostașilor litera X traversată de

litera P, adică chrisma, reprezentând primele două litere ale numelui Domnului Hristos.

Referitor la acest eveniment epifanic există și relatarea lui Eusebiu de Cezareea, din *Viața închinată Sfântului Împărat*, în care ne este descrisă arătarea Sfintei Cruci pe cerul amiezii, deasupra căreia era inscripția „Întru acest semn vei învinge” (*In hoc signo vinces*).

La scurt timp după acest eveniment providențial, ca mulțumire adusă lui Dumnezeu, prin Iisus Hristos, împăratul Constantin a promulgat în anul 313, la Mediolan (Milano), un Edict prin care creștinismul era declarat religie licită, adică permisă. În afară de libertatea deplină de manifestare pentru creștini, această hotărâre mai cuprindea: recunoașterea Bisericii ca persoană juridică, returnarea bunurilor confiscate, precum și acordarea de sume importante din tezaurul statului, pentru ridicarea bisericilor și întreținerea episcopilor și a preoților. Așadar, prin hotărârile și urmările lui, Edictul de la Mediolan a fost de o importanță capitală pentru viața Bisericii și pentru dezvoltarea creștinismului.

Tot în plan religios, la inițiativa și cu cheltuiala împăratului, a avut loc în anul 325, la Niceea, primul Sinod Ecumenic, prin care s-a reglementat, format și s-au proclamat decizii și hotărâri în materie de dogmă, canoane (probleme de disciplină laică și clericală) și cult.

Istoria atribuie Sfântului Împărat Constantin și construirea a numeroase biserici: la Roma, biserica Sfântul Petru și cea din Lateran; la Constantinopol, bisericile Sfinților Apostoli, Sfânta Sofia și Sfânta Irina; la Ierusalim, sub directa purtare de grijă a Sfintei Împărătese Elena, biserica Sfântului Mormânt, căreia i se atribuie și descoperirea Sfintei Cruci, precum și Biserica Înălțării de pe Muntele Măslinilor; la Betleem, Biserica Nașterii Domnului.

În plan administrativ, Sfântul Constantin se evidențiază prin mutarea noii capitale a Imperiului, de la Roma la Constantinopol, vechiul Bizanț, cetate restaurată care moștenește instituțiile politice ale vechii Rome, dar și tradițiile culturale și spirituale ale Răsăritului.

Din rânduiala lui Dumnezeu, la scurt timp după Paștele anului 337, Sfântul Constantin s-a îmbolnăvit,

iar episcopul Eusebiu l-a botezat. Trebuie precizat că amânarea Botezului de către Sfânt până înainte de sfârșitul obștesc s-a făcut din rațiuni pur diplomatice care, în contextul lărgit al istoriei antice, și-a făcut cunoscute roadele în generațiile următoare.

Drept aceea, „mulțumire fie adusă lui Dumnezeu, Celui ce ne face pururea biruitori în Hristos și descoperă prin noi, în tot locul, mireasma cunoștinței Sale!” (II Corinteni 2, 14).

Binecuvântat ești Hristoase, Dumnezeul nostru, Cel ce prea înțelepți pe pescari ai arătat, trimițându-le lor Duhul Sfânt, și printr-înșii lumea ai vânat, iubitorule de oameni, slavă Ție.

Pr. Mihai Zăvorăște, Panegiric la sărbătoarea
Sfinților Împărați Constantin și Elena
Sursa: doxologia.ro

Pelerinajul Sfintei Elena în Țara Sfântă

Sfânta Împărăteasă Elena a fost cea care a avut poate cea mai mare influență asupra Sfântului Constantin cel Mare. Exemplul vieții sale petrecute în curăție a fost încununat la apusul existenței pământești de un pelerinaj plin de binefaceri pentru creștinii din Țara Sfântă, în cursul căruia a dispus edificarea unor biserici importante, precum cea a Sfântului Mormânt, cea din Betleem (locul Nașterii Domnului) și cea de pe Muntele Măslinilor de unde Mântuitorul Se Înălțase la ceruri din mijlocul ucenicilor. Ne vom îndrepta atenția, în cele ce urmează, asupra pelerinajului Sfintei Elena la Locurile Sfinte.

Eusebiu de Cezareea ne spune că motivul principal pentru care Sfânta Elena venise în Țara Sfântă era acela de a aduce mul-țu-mire lui Dumnezeu pentru binefacerile pe care le oferise familiei imperiale, atât fiului ei, Con-stantin cel Mare, cât și urmașilor lui („Viața lui Constantin cel Mare”, trad. Radu Alexandrescu, în: col. PSB, vol. XIV, EIBMBOR, București, 1991, p. 142). În acest sens, ea s-a ocupat în principal de edificarea câtorva lăcașuri de cult semnificative și impozante, respectiv biserica închinată locului Nașterii Domnului din Betleem, cea închinată Înălțării Sale și care a fost construită pe Muntele Măslinilor, dar și cea a Sfântului Mormânt.

În toate aceste acte de binefacere, dărnicia sa a fost dublată de sprijinul imperial oferit de fiul ei, Constantin cel Mare. Acolo unde maica sa binevoise să ridice lăcașuri de cult pentru a preamări puterea și

Sfinții Împărați Constantin și Elena

iubirea lui Dumnezeu, Constantin cel Mare trimitea și el odoare de mare preț, însoțite de o serie de dării bogate pentru întreținerea cuvenită lăcașurilor în cauză. Așa cum ne spune Eusebiu de Cezareea, „Augusta Elena (cuvioasa maică a iubitorului de Dumnezeu împărat) a înălțat cele două sfinte, impunătoare, frumoase și pururea vrednice de amintire lăcașuri [...] închinându-le lui Dumnezeu, Mântuitorul ei, ca tot atâtea mărturii ale evlaviei sale. În care lucrare trebuie spus că mult s-a ajutat ea, totuși, și de împărăteasca putere a fiului ei” (ibid., p. 142).

Milosteniile bătrânei împărătese nu se limitaseră însă exclusiv la ridicarea unor noi biserici închinare Mântuitorului. Din contră, așa cum ne relatează același autor, „cel mai mult își arăta dărnicia înaintea săracilor celor goi și neajutorați; față de unii cu daruri în bani; iar față de alții, împărțindu-le cu prisosință veșminte ca să-și acopere trupul. Pe câte unii i-a scăpat de închisoare sau de pătimirile lor din mine; a slobozit de prigoană pe mulți asupriți; în sfârșit, câte unora le-a trimis vorbă să se întoarcă din surghiun. [...] Merita cu ade-vărat să vezi cum umbla femeia aceasta extraordinară, înveșmântată simplu și modest, în mijlocul poporului înghesuit în jurul ei, vădindu-și evlavia față de Dumnezeu prin tot soiul de fapte bineplăcute Lui” (ibid., p. 143). Modelul de viață ascetică și smerită este întruchipat de Sfânta Elena prin tot comportamentul ei cuviincios și modest. Nu avem de

ce să considerăm că Eu-sebiu de Cezareea o portretează aici într-un mod idealist deoarece Sfânta Elena chiar a avut o existență smerită, nedorind în nici un moment să iasă în evidență printr-un act sau altul. Și-a dus viața în umbra fiului ei, pe care a încercat să îl povățuiască bine pe calea dreptății și să îl apropie de Dumnezeu.

Trecerea la cele veșnice a Sfintei Elena

După încheierea bogatului ei pelerinaj, timp în care a efectuat o serie de binefaceri mari către comunitățile creștine aflate în Orient, Sfânta Elena s-a retras pentru a trece la cele veșnice în mijlocul familiei sale. Călătoria îndelungată și vârsta înaintată, pentru că avea la momentul respectiv aproximativ 80 de ani, și-au spus cuvântul. Eusebiu de Cezareea ne zugrăvește o scenă emoționantă, spunând că bătrâna împărăteasă și-a dat sufletul „de față cu minunatul ei fiu care o veghea și-i purta de grijă și-i ținea mâinile întru ale sale” (ibid., p. 143). Avera sa a fost lăsată prin testament Sfântului Constantin și urmașilor acestuia. De asemenea, ea a beneficiat de o înmormântare cu adevărat imperială: „Trupul fericitei a avut parte de onoruri neobișnuite: însoțit de o foarte numeroasă escortă armată, a fost adus în cetatea îm-pă-ră-tească, unde a fost așezat între mormintele împăraților” (ibid., p. 144).

O datorie nerecunoscută de biograf

În mod curios, Eusebiu de Cezareea dă dovadă de o lipsă clară de obiectivitate atunci când afirmă că Sfânta Elena își datora convertirea la creștinism propriului ei fiu! Iată mărturia istoricului: „Așa s-a sfârșit maica împăratului, ființă vrednică de necurmata noas-tră aducere-aminte atât pentru faptele ei plăcute lui Dumnezeu, cât și datorită mlădiței celei fără de pereche și minunate căreia-i dăduse ea viață; mlădiță care - pe lângă toate celelalte - merită să fie binecuvântată și pentru pietatea sa față de aceea căreia-i datora viața. Constantin izbutise să facă din Elena - care mai înainte nu fusese credincioasă o ființă atât

de cuvioasă, de parcă Însuși Mântuitorul tuturor ar fi povățuit-o încă din frageda ei tinerețe” (ibid., p. 144).

Majoritatea istoricilor contemporani consideră că Sfânta Elena a fost creștină încă din copilărie sau s-a convertit la creștinism încă din tinerețe, nicidecum că ar fi fost influențată de propriul ei fiu în luarea acestei decizii capitale. Eusebiu de Cezareea exagerează ca de obicei în afirmațiile sale pompoase, dorind să scoată în evidență virtuțile împăratului Constantin cel Mare, dar dă do-va-dă încă o dată de inconsecvență în propria relatare istorică. Evlavia Sfintei Împărăteasă Elena nu poate fi pusă la îndoială. Nu avem de-a face cu o convertire târzie sau una influențată de propriul ei fiu, care încă era catehumen!

De asemenea, Eusebiu pare să atribuie fiecare merit, fiecare donație a Sfintei Elena fiului ei, ceea ce nu ni se pare întemeiat. Fiind împărăteasă, Sfânta Elena beneficia de propriile sale proprietăți și era îndreptățită la o rentă anuală semnificativă. Ea nu avea nevoie ca fiul ei să îi aprobe actele de caritate sau să îi dea bani din propria sa trezorerie imperială. Desigur, el a ajutat-o în multe rânduri, dar a pune totul pe seama sa ar însemna să o privăm pe Sfânta Elena de aportul ei consistent la răspândirea și susținerea credinței creștine la nivelul statului roman.

În timp, poate că va exista cineva care va aprofunda în amănunt importanța acțiunilor Sfintei Elena și aportul inestimabil pe care aceasta l-a avut în deciziile-cheie luate de Sfântul Constantin cel Mare. Până atunci, ne rezumăm numai să afirmăm că, deși nu a avut poate aceeași influență ca fiul ei, a avut totuși una mult mai mare decât cea pe care i-o rezervă istoricii clasici sau cei moderni. În materialul următor vom trata marile proiecte civile și bisericești îndeplinite de Sfântul Constantin cel Mare, care reprezintă modele de acțiune pentru misiunea pastorală și administrativă pe care sunt dator să o îndeplinească slujitorii Bisericii și în zilele noastre. În definitiv, faptele bune trebuie urmate și multiplicare, nu considerate depășite sau imposibile.

Sursa: basilica.ro

CÂNȚAȚI DOMNULUI!

*Tropar Sfinților Mari Împărați, întocmai cu Apostolii, Constantin și mama sa, Elena
Glasul 8*

*Chipul Crucii Tale pe cer văzându-l și ca Pavel chemarea nu de la oameni luând, cel între împărați
Apostolul Tău, Doamne, împărăteasca cetate în mâinile Tale o a pus. Pe care pazește-o totdeauna
în pace, pentru rugăciunile Născătoarei de Dumnezeu, Unule Iubitorule de oameni.*